

Sfântul Ioan din Kronstadt

O VIAȚĂ ÎN HRISTOS –
SFATURI PENTRU
OMUL CONTEMPORAN

Traducere din limba rusă de
Denis Chiriac

Ediția a doua, revizuită

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2023

CUPRINS

DESPRE DUMNEZEU	9
Dumnezeu	9
Cunoașterea lui Dumnezeu	15
Întruparea	16
Dumnezeu este singur veșnic	17
Jertfirea de Sine a lui Dumnezeu	18
Nimic nu este ascuns	20
Natura Îl slăvește pe Dumnezeu, oamenii nu	20
VIAȚA LUI HRISTOS –	
SPRIJINUL DĂRUIT OMULUI	21
Puterea cuvântului lui Dumnezeu	21
Voia lui Dumnezeu	21
Bunăvestirea	22
Schimbarea la față	23
Învierea lui Hristos, învierea omului	24
Biruința lui Dumnezeu înlăuntrul nostru	25
Euharistie	25
Ajutorul lui Dumnezeu	31
Pacea Domnului	31

SLUJIREA BISERICII	33
Biserica	33
Rugăciune către Dumnezeu pentru apărarea Bisericii	35
Nevrednicia omului	36
Preotul	37
Veșmintele preoțești	39
Sfânta Liturghie	40
Evanghelia	44
Împărăția cerurilor	44
MAICA DOMNULUI ȘI MAICA NOASTRĂ	47
Maica Domnului	47
Zămislirea Preasfintei Fecioare	50
Descoperire tainică	50
RELAȚIA OMULUI CU DUMNEZEU	53
Frica de Dumnezeu	53
Nădejdea în Dumnezeu	53
Rugăciune	55
Doxologie	59
CHEMAREA OMULUI LA DEMNITATEA DE FIU AL LUI DUMNEZEU	61
Chemarea lui Dumnezeu	61
Scopul omului	61
Noi suntem chipul lui Dumnezeu	70
CREDINȚA ȘI MĂRTURISIREA EI AUTENTICĂ	75
Crezul	75
Credința	77

Adevărul creștinismului	79
Lupta pentru credință	82
Săptămâna Mare	82
A doua venire	84
Viața veșnică	84
CUM SĂ TRĂIM DUHOVNICEȘTE	87
Lecția morții	87
Pocăința	87
Curățirea sufletului	89
Cunoașterea de sine	90
Dragostea	90
RELAȚIA CU CEL DE LÂNGĂ NOI	91
Dragostea de Dumnezeu	91
Iubirea de aproapele	92
Nu fi fățarnic sau viclean	92
Milostenia	92
DUHUL LUI DUMNEZEU, PUTERILE CEREȘTI ȘI DUHURILE RELE	95
Dreptatea Duhului	95
Împărăția lui Dumnezeu și împărăția Satanei	96
Îngerii	97
Demonii	98
TENTAȚIILE DUHULUI LUMESC ȘI EFECTELE ASUPRA OMULUI	101
Lumea	101
Duhul lumii	102
Efectele lecturii vătămătoare	105

Nu doriți comorile lumii	106
Prigoana în lume	108
CUM NE OPUNEM DEPRINDERILOR LUMEȘTI ...	109
Suntem propriii noștri judecători	109
Războiul duhovnicesc	109
Lupta împotriva păcatului	118
Lupta împotriva ispitei	120
Nevoia de pocăință profundă	121
Depășirea condiției trupești	121
Iubirea	123
PATIMI	125
Păcatul	125
Invidia	125
Păcatul vicleniei	126
LEPĂDAREA DREPTEI-CREDINȚE	
ÎN VIAȚA COTIDIANĂ	127
Necredința	127
Despre eretici	128
Catolicismul	129
Reversul intelectualismului	129
Apostazia intelectualității	130
Cine sunt porcii care calcă mărgăritarele?	131
Lev Tolstoi	131
Îndoiala	133

DESPRE DUMNEZEU

Dumnezeu

Mă bucur de desăvârșirea Dumnezeirii, de unitatea Sa în ființă și de trinitatea Sa în Persoane, slăvind cu bucurie pe Tatăl, pe Fiul și, pe Sfântul Duh, Treimea cea deoființă și nedespărțită, necreată după fire, Care împărățește în vecii vecilor.

Mă bucur că Dumnezeu este Iubire: Tatăl este Iubire, și Fiul este Iubire, și Sfântul Duh este Iubire. Cele trei Persoane sunt o singură Iubire. Tatălui Îi sunt specifice sfințenia și adevărul, precum și Fiului, și Sfântului Duh. Tatăl este atotțiitor, și Fiul este atotțiitor, și Duhul Sfânt este atotțiitor; cele trei Persoane nu sunt trei dumnezei despărțiți, ci un singur Dumnezeu atotțiitor, un Dumnezeu în trei Persoane care coexistă în mod neamestecat, nedespărțit și neîmpărțit.

Dacă creația este neînchipuit de măreață și nemăsurat de minunată, cum este oare Însuși Creatorul? Cât de măreț, cât de puternic, cât de minunat, cât de bun, cât de desăvârșit este El! Și dacă omul, creatura Sa rațională, are în sine atâta frumusețe și atâta înțelepciune,

realizând lucruri atât de minunate în domeniul cunoașterii, în artă, în pictură, dar mai ales în ceea ce privește virtuțile, ca în cazul sfinților noștri, oare cum ar trebui să fie Domnul, Creatorul omului?

Ce conduce și împărățește în lumea văzută și nevăzută: principiul material sau cel duhovnicesc și nevăzut? Principiul bun sau cel rău? Principiul nevăzut le conduce pe cele văzute. Principiul bun nevăzut îndreaptă umanitatea spre bine și o însoțește, iar principiul rău atrage umanitatea la rău și îl răspândește. Principiul bun duce la orice virtute și la viața veșnică, iar principiul rău, dimpotrivă, duce la orice minciună, la păcate, la lipsirea de harul lui Dumnezeu și la moartea veșnică.

Acum să ne punem următoarea întrebare: cine le conduce pe cele văzute, minunate, negrăit de mărețe și incomparabil de bune pentru toate făpturile, adică lumea, cerul și pământul și toate cele ce sunt în ele? Creatorul cel nevăzut, atotputernic și atotsfânt, Care ne descoperă atributele Sale dumnezeiești și desăvârșirea Sa în toate faptele Lui.

Cine conduce lumea nevăzută sau oastea îngerilor buni care ocrotesc universul de puterile vrăjmașului? Numai Dumnezeu Cel bun, nevăzut și atotputernic.

De ce există puterile rele și dușmane în lume, făcând ele însele sau îndemnându-i pe oameni să facă tulburări, răscoale, nesupunere, distrugere, haos în societate, în orașe și în state întregi? Puterile demonice

rele și nevăzute sunt îngăduite de Dumnezeu din pricina păcatelor oamenilor.

Cine ne conduce și împărățește în noi? Fie Domnul, Împăratul fapturilor, fie diavolul, cu îngăduința lui Dumnezeu, din pricina păcatelor noastre, ca în cazul lui Iuda vânzătorul. Dar cine am vrea să împărățească în noi: Dumnezeu sau diavolul? Bineînțeles că Domnul Dumnezeu, Creatorul a tot ceea ce este bun și pașnic. De aceea ne și rugăm: „Tatăl nostru, [...] fie Împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer, și pe pământ [...] și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean” (Mt. 6, 9-13).

E greu să suferi fizic, dar roadele acestor suferințe sunt dulci. Mângâie-te cu acestea: cel ce a suferit cu trupul încetează să mai greșescă, pentru ca în cealaltă parte a vieții sale să nu mai slujească poftelor omenești, ci să trăiască după voia lui Dumnezeu. Hristos a pățimit pentru noi, lăsându-ne model ca să pășim pe urmele Sale.

Numindu-L pe Domnul atotțiitor, ține minte că acest atribut al Său se referă în mod nemijlocit și la tine, la sufletul și trupul tău, în orice moment al vieții tale. Nu uita de Cine sunt conduse, existând și fiind sănătoase toate organele trupului tău; toate simțurile tale: vederea, auzul, gustul, mirosul, pipăitul; toate venele tale; inima; organele respiratorii, circulatorii și sistemul gastro-intestinal; toate mădulele trupului tău. Nu uita de structura înțeleaptă dinăuntru și dinafara trupului

MAICA DOMNULUI ȘI MAICA NOASTRĂ

Maica Domnului

Și în vremelnicie, și în împărăția viitoare și veșnică, Preasfânta și Preabuna Născătoare de Dumnezeu, Împărăteasa și Stăpâna noastră, este mama adevărată a tuturor creștinilor în Duhul Sfânt. Deprinde-te încă de aici, din biserică, să o cinstești duhovnicește și să o slăvești; să ai evlavie față de ea și să-i mulțumești pentru toată grija maternă pe care ne-o poartă; să o iubești cu dragoste fierbinte – ca și în veacul viitor să te învrednicești de acoperământul și de stăpânirea ei blândă și bună, cinstind-o împreună cu soboarele îngerilor și ale sfinților în vecii vecilor. Amin.

Preasfânta Stăpână Născătoare de Dumnezeu a trăit cu duhul în cele cerești, era toată adâncită în Dumnezeu, învățând Legea Sa și petrecând mereu cu El. Maica Domnului a fost străină cu desăvârșire de orice atracție față de cele lumești. La fel au fost și toți sfinții, străini

de plăcerile vieții, trăind doar cu Dumnezeu și numai în Dumnezeu. Pentru ei, Dumnezeu a fost totul! În gânduri și în dorință aveau credința, nădejdea, dorința, dragostea înflăcărată, vederea și contemplarea lui Dumnezeu, cunoașterea profundă a sinelui, pacea, bucuria și veselia.

Oare ne străduim noi să gândim, să vorbim și să facem așa ca în toate și în orice chip Dumnezeu să fie în noi, fiind viața, comoara, înțelepciunea, frumusețea și măreția noastră? Să citim operele Sfinților Părinți: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul, Ioan Gură de Aur, Grigorie de Nyssa, Efrem Sirul și ale altor sfinți! Ce duh aveau ei, ce zbor ceresc, ce dispreț față de toate desfătărilor lumii acesteia! Pe de altă parte, de ce ar trebui să prețuim atât de mult lumea aceasta? Cu ce să ne înșelăm? Din pricina căror lucruri să delirăm? De ce să fim atât de obsedați? De ce să ne agităm? Sfinții au fost oameni cerești, mergând doar cu picioarele pe pământ, iar cu inima petrecând în ceruri.

„Bucură-te, cea plină de har” (Lc. 1, 28). Preasfânta Fecioară Maria este plină de har: zămislirea și nașterea ei sunt lucrări ale harului și ale milostivirii lui Dumnezeu, căci nașterea ei a fost cerută de o mamă stearpă, zămislirea și nașterea ei fiind prevestite de înger. Și educarea ei a fost o lucrare a harului. Iar faptul că a ajuns mamă a fost o lucrare specială a harului, ea însăși mulțumindu-I lui Dumnezeu pentru acest mare har pe care l-a primit, fapt prin care îi demască pe catolici,

care, în loc să înalțe laude Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, o hulesc, susținând neprihănită ei zămislire, naștere și viață, dar astfel făcând să nu fie supusă răscumpărării Domnului. Pe când însuși arhanghelul, binevestitorul, a numit-o cea curățită prin har de păcat și înfrumusețată cu harul lui Dumnezeu. Maica Domnului Îl numește pe Hristos „Mântuitorul meu”: „S-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu” (Lc. 1, 47).

Stăpână, Născătoare de Dumnezeu, în tine s-a odihnit întreaga fire a bunătății, a sfințeniei, a înțelepciunii, a milei, a îndelung răbdării lui Dumnezeu față de păcătoși și toată puterea de mijlocire pentru neamul creștin care te cinstește. Tu te rogi Fiului Tău și Dumnezeului nostru pentru toți care aleargă la tine cu sârguință, cu rugăciune de pocăință, de cerere, de laudă și de mulțumire.

Maica lui Dumnezeu este în întregime adumbrită de Duhul lui Hristos, căci L-a purtat în pântecul său pe Dumnezeul-Om. Ea este plină de duhul blândeții, al smereniei, al bunătății, al milei, al compătimirii, al sfințeniei, al dreptății, fiind mereu pregătită să-i ajute pe cei ce o cheamă în ajutor cu credință și cu sârguință. De aceea trebuie să ne rugăm ei mereu cu sârguință și cu nădejde.

CHEMAREA OMULUI LA DEMNITATEA DE FIU AL LUI DUMNEZEU

Chemarea lui Dumnezeu

La o vocație neînchipuit de înaltă este chemat neamul omenesc, în primul rând, prin crearea după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, iar în al doilea rând, prin reînnoirea și răscumpărarea Fiului lui Dumnezeu, prin Botez, prin pecetluirea cu Sfântul Duh, prin pocăință și prin împărtășirea cu dumnezeieștile Taine ale Trupului și Sângelui Domnului. Iar umanitatea, într-o măsură tot mai mare, nu prețuiește acest dar măreț al lui Dumnezeu, mulți prin necredința lor ajungând să jignească această îndurare a lui Dumnezeu și acest dar al Lui! O, Dumnezeul meu! Cât de vicleni și de infideli îți suntem, cât de pătimiși suntem față de cele pământești, față de cele stricătioase, față de cele trupești, față de lumea care zace în duhul celui rău!

Scopul omului

O singură fire fără de început în trei Persoane: Tatăl, Fiul și Duhul, Care le-au creat pe toate în mod înțelept,

bun, minunat, capabile de a deține viața și înțelepciunea nesfârșită. Cât de înțelept a creat Sfânta Treime toate făpturile, în scopuri bune [logoi], pe care [făpturile] ar fi trebuit să le împlinească. De exemplu, mărul, vița de vie, lămâiul sau portocalul și alte soiuri de pomi trebuie să aducă roade după chipul și asemănarea lor; păianjenul trebuie să împletească pânza sa; crustaceele din mare și din râu trebuie să-și facă scut de apărare din propriul corp, pentru a se apăra de celelalte făpturi ale apelor.

Așa și neamul omenesc, a fost creat cu un scop bun, minunat și înțelept, ca să împlinească cu înțelegeri, sânguință și precizie poruncile Creatorului, ca prin aceasta să-și realizeze scopul, în calitatea sa de făptură: să fie fericit și să-L slăvească pe Dumnezeu în vecii vecilor! Dar neamul omenesc, creat cu rațiune și voință liberă, înșelat fiind de ispititorul, nu a voit să împlinească voința Creatorului său atotbun, înțelept, Izvorul vieții, abătându-se în viclenie, iubire de sine, răzvrătire și răutate. Astfel umanitatea a căzut de la Principiul inițial general, moștenind păcatul și pieirea. Numai Dumnezeu-Om, Care a împlinit prin firea Sa omenească, în toate și cu desăvârșire, voința lui Dumnezeu (voință pe care ar fi trebuit să o împlinească umanitatea, dar nu ar fi putut să o mai facă fără Dumnezeu), a putut să-i răscumpere de păcat și de urmările sale pe toți, dăruindu-le iarăși binecuvântarea lui Dumnezeu cu toate urmările sale bune: pacea, adevărul, sfințenia

și viața veșnică; daruri pe care le-au moștenit și le moștenesc toți cei ascultători Evangheliei Fiului lui Dumnezeu, Care a luat asupra Sa păcatele lumii. Pentru toate acestea, slavă Ție, Dumnezeule Cel în Treime închinat și slăvit! Amin.

Firea omenească este îndumnezeită prin toate Tainele de Fiul lui Dumnezeu, Cel întrupat, mai ales prin împărtășirea cu Sfintele Taine ale Trupului și Sângelui lui Hristos. Creștinul trebuie să renunțe la orice atracții păcătoase. Omul trebuie să trăiască pe pământ îngește, fiind mai presus de poftele și patimile vieții.

Ispitindu-l pe Domnul ca pe un om, diavolul I-a arătat toate împărățiile într-o clipire de ochi, spunându-I: „Toate acestea le voi da Ție dacă vei cădea înaintea mea și Te vei închina mie, căci mie mi-a fost dată și eu o dau cui voiesc. Așadar, dacă Te vei închina mie, toate acestea vor fi ale Tale”. Iar Iisus i-a răspuns: „Piei, Satano, căci este scris: Domnului Dumnezeului tău să te închini și Lui Singur să-I slujești” (cf. Mt. 4, 8-10).

În comparație cu veșnicia, întreaga viață pământească este o clipă, dar câte necazuri, câte suferințe, câte boli, câte pericole, câte frici, iar uneori și pierderi, ostracizări și rușine suferim în caz de război, precum oarecând Napoleon, iar acum noi, rușii, în războiul cu japonezii.
